

Дата: 16.03.2023

Група 13

Урок 16

Тема: Як зрозуміти, що твої права порушуються

Мета: сформувати розуміння обставин та ситуацій у яких можуть обмежуватися права людини

Хід уроку

Права людини стосуються тільки відносин між державою (владою) і громадянином. Лише держава (влада), а точніше її представник, може порушити права людини. Цього не може зробити інший громадянин. Коли ми говоримо про права людини, ми маємо розуміти їх вертикальний характер. Представником держави виступає директор школи, службова особа, суддя, міліціонер тощо. Важливо розуміти, що злочин одного громадянина проти іншого, складні стосунки між дітьми і батьками не пов'язані з порушенням прав людини.

Досліджуємо

Завдання № 1

Розгляньте ситуації. Визначте, у яких з них порушено права людини й чому.

1. Двоє хлопців побилися в школі. Через цю бійку один із них зламав руку.
2. Дирекція школи заблокувала учнівську сторінку зворотнього зв'язку на сайті школи, тому що там учні публікували інформацію, де критикували вчителів.
3. Мама відкривала листи, які приходили до її 14-річної дочки Ганни, і читала їх, бажаючи дізнатися, з ким і про що переписується її дочка.
4. Учителька перехопила записку, яку учень передав однокласниці, і голосно прочитала її перед усім класом.
5. Молодий чоловік прийшов до суду для того, щоб подати позов про відшкодування збитків. Але він не знав, як це правильно зробити, і звернувся до співробітника, який приймав документи, щоб він подивився правильність оформлення документів. Співробітник розірвав заяву і сказав прийти іншим разом із правильно заповненим документом.
6. Продавчиня в кіоску випадково неправильно дала решту клієнці. Клієнтка виявила цей факт і назвала продавчиню злочинницею.
7. Слідчий поліції побив підозрілого, щоб отримати від нього правдиві свідчення.
8. Батько 12-річного хлопця заборонив йому користуватись Інтернетом, оскільки він грав у агресивні онлайн-ігри.

Отже, права людини має гарантувати держава. Для забезпечення захисту прав і свобод людини міжнародне й вітчизняне законодавство передбачає можливість здійснення громадянами певних дій та утворення системи органів держави, яка допомагає громадянам у реалізації й захисті їх прав. Можливості здійснення громадянами певних вчинків щодо захисту власних прав і свобод та система органів, які захищають і забезпечують ці права та свободи, утворюють юридичний механізм захисту прав людини.

Юридичний механізм захисту прав людини — це можливості здійснення громадянами певних вчинків щодо захисту власних прав і свобод, зокрема це: захист свого життя і здоров'я, проведення зборів, мітингів, письмові звернення, захист у суді та міжнародних органах тощо.

Соціологічне опитування українців показує що:

Ключовими цінностями для прав людини українці називають передовсім свободу (84% – як основна цінність), справедливість (73%) та безпеку (64%). До п'ятірки найважливіших цінностей також входять гідність (60%) та відповідальність – 57%.

Далі йдуть рівність – майже 57% та вільний розвиток особистості – 53%. Рідше основними цінностями називають законслухняність (48%), порядок (48%) та матеріальну забезпеченість (47%). Найменш важливими для

респондентів виявились цінності моралі (43%), патріотизму (38%) та толерантності (31%).

Найважливіші права

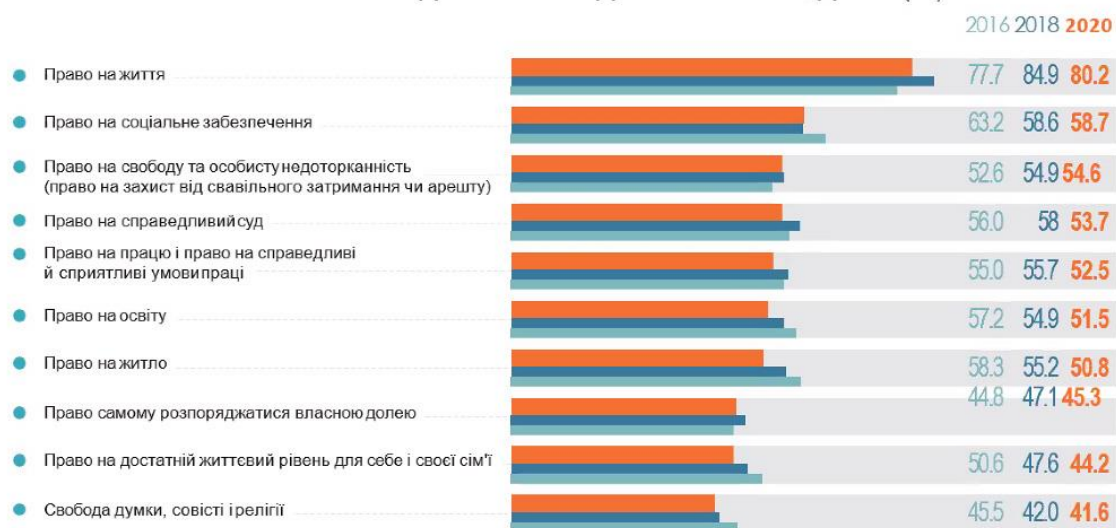
Право на життя стабільно залишається найважливішим правом для українців впродовж трьох опитувань поспіль. Воно є ключовим для 4/5 опитаних (80% населення).

Перелік топ-прав для респондентів, окрім найбільш згадуваного права на життя, умовно можна розділити на дві категорії: соціальні права та забезпечення недоторканості та справедливості. Так, право на соціальне забезпечення (59%), право на працю (53%), право на освіту (52%), право на житло (51%) та право на достатній життєвий рівень (44%) можна віднести до соціальних потреб індивідів.

До іншої категорії прав можна віднести право на свободу та особисту недоторканість (55%), право на справедливий суд (54%), право самому розпоряджатися власною долею (45%), свобода думки, совісті та релігії (42%).

ЩО Є НАЙБІЛЬШ ЦІННИМ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

ТОП 10 НАЙБІЛЬШ ВАЖЛИВИХ ДЛЯ РЕСПОНДЕНТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ (%)*

* Манна Було обрало 10-ти варіантів водночас. Відповіді раніше заміряли зменшення частоти згадування в опитуванні 2020р.

Захист власних прав

Більше третини опитаних українців заявили, що ніколи не стикались з порушенням своїх прав. Ще 16% не змогли однозначно відповісти на це запитання. Постійно стикаються з порушенням своїх прав 9%, а 20%

стверджують, що таке іноді трапляється. Приблизно така ж частка (19%) вказали, що таке бувало раз чи два.

Найбільш ефективним способом захисту прав людини українці вважають звернення до засобів масової інформації (23%). Звернення до суду – на другому місці (21%). На третьому місці – звернення до Європейського суду з прав людини (20%). Однак, тривожно те, що 22% вважають, що в Україні взагалі немає способів захистити свої права.

Лише 20% опитаних успішно захищали свої права. Приблизно рівні частки респондентів (по 40%) ніколи не намагалися захистити свої права, або пробували їх захистити, але ці спроби були марними. Попри це, такі показники є значно кращими, ніж під час попередніх досліджень. Частка респондентів, які пробували захищати свої права, зросла з 42% у 2016 році до 60% у 2020. І попри те, що основна частина респондентів не змогли захистити свої права у більшості випадків, збільшилась кількість тих, які успішно вирішили ці питання (з 14,5% у 2016 році до 19,3% у 2020-му).

ЧИ ЗАХИЩАЮТЬ УКРАЇНЦІ СВОЇ ПРАВА?

ЧИ БУЛИ СИТУАЦІЇ, КОЛИ ВАШІ ПРАВА (АБО ПРАВА БЛИЗЬКИХ ВАМ ЛЮДЕЙ) БУЛИ ПОРУШЕНІ? (%)

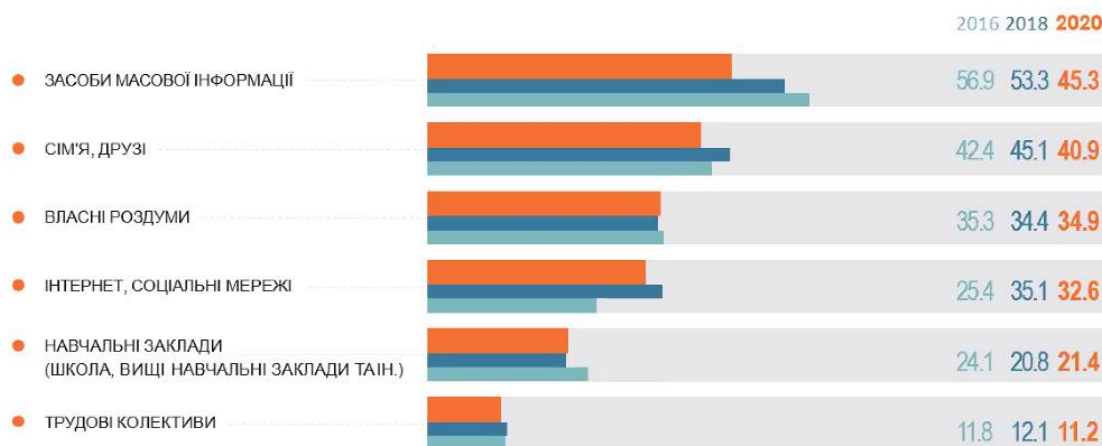
Джерела інформації про права людини

Найпопулярніший спосіб дізнатись інформацію про права людини – з телевізійних програм (55%). Другий за популярністю – інтернет (38%). Ще 35% респондентів дізнаються про права людини від друзів, родичів, колег. При цьому частка людей, які дізнаються про свої права з телебачення, з 2016

року суттєво зменшилися (з 75% до 54%), а таке джерело як інтернет, навпаки, зросло – з 30% до 38%

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ

ЧИННИКИ, ЯКІ НАЙБІЛЬШЕ ВПЛИНУЛИ НА ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ
СТОСОВНО ПРАВ ЛЮДИНИ (ДЖЕРЕЛА, ЩО НАЗВАЛИ БІЛЬШЕ 10% РЕСПОНДЕНТІВ*)

Завдання № 2

Проаналізуйте опитування наведене у таблиці нижче «Які способи захисту українці вважають ефективними»

1. Про що говорять наведені дані?
2. Чому така ситуація щодо уявлень про захист прав людини та його ефективність?
3. Наведіть приклади як можна поінформувати громадян про способи захисту прав людини?

Домашнє завдання:

Повторити вивчений матеріал та підготуватися до тематичної контрольної роботи

Урок 17

Тема: Тематичне оцінювання

Мета: виявити рівень засвоєння вивченого матеріалу учнями

Тематичне оцінювання № 2 «Права і свободи людини»

Початковий рівень (кожне питання 0,5 бала)

1. Яке із цих прав є невід'ємним?

- А) право на громадянство
- Б) право на життя
- В) право на приватну власність
- Г) право на повернення на батьківщину

2. В якому документі записані права дітей?

- А) в Декларації прав дитини
- Б) в Біблії
- Г) в гімні України
- Д) в підручнику „Я у світі“

3. Той, хто захищає права людини - ...

- А) правозахисник;
- б) прокурор
- в) сусід

4. З переліку виберіть групи прав, які визначають правовий статус людини і громадянина:

- 1) громадянські;
- 2) людські;
- 3) культурні;
- 4) екологічні;
- 5) природні;
- 6) політичні;
- 7) наукові;
- 8) міжнародні.

5. Виберіть з переліку права першого покоління:

- 1) на життя;
- 2) на соціальне забезпечення;
- 3) на власність;
- 4) на працю;
- 5) на охорону здоров'я;
- 6) на громадянство;
- 7) на доступ до досягнень культури;
- 8) на свободу;
- 9) на свободу віросповідань;
- 10) на освіту;
- 11) на свободу думки;

6. Коли в Україні відзначають День Гідності і Свободи?

- А) 24 серпня
- Б) 21 листопада
- В) 14 жовтня
- Г) 2 вересня

Середній рівень (кожне питання 1,5 бала)

7. Дайте визначення поняттям: «Міжнародне гуманітарне право», «права людини».

Достатній рівень (кожне питання 1,5 бала)

8. Назвіть документи, які захищають права дитини.

9. Дайте характеристику національним механізмам захисту прав людини

Високий рівень (3 бала)

10. Розгляньте ситуації та визначте, у яких з них порушено права людини і чому.

1) У в'язниці охорона використовувала різні засоби: кийки, собак, щоб залякати ув'язнених.

2) Громадянин Р., маючи інвалідність та пересуваючись на інвалідному візку, не може відвідувати різноманітні культурні заходи в місцевому театрі.

Виконані завдання надсилайте мені на електронну пошту

natasha_poltavets@ukr.net

У темі листа **ОБОВ'ЯЗКОВО**

вказати ПІБ, номер групи, номер уроку і дату.
